

EXPUNERE DE MOTIVE

Ministerul Integrării Europene, în calitate de Agenție de Implementare și Autoritate Contractantă pentru fondurile PHARE – componenta Coeziune Economică și Socială și PHARE – Cooperare Transfrontalieră, în cadrul programelor aprobate prin Memorandum-uri de Finanțare încheiate între Guvernul României și Comisia Europeană, are rol în încheierea contractelor de finanțare și în implementarea financiară a proiectelor finanțate.

Potrivit alocărilor financiare în cadrul Memorandum-urilor de Finanțare PHARE – Coeziune Economică și Socială și PHARE – Cooperare Transfrontalieră – pentru componentele de lucrări, Ministerul Integrării Europene lansează licitații și încheie contracte cu constructori pentru realizarea de lucrări ai căror beneficiari sunt autorități ale administrației publice locale (PHARE - Coeziune Economică și Socială), sau autorități ale administrației publice centrale, regii autonome, companii naționale (PHARE – Cooperare Transfrontalieră), cu mențiunea că beneficiarii finali nu sunt parte semnatară a contractului de lucrări. Obligațiile ce revin acestora din urmă sunt stipulate într-un acord cadru ce nu face parte din contractul de lucrări.

Sursele de finanțare ale acestor proiecte sunt din: fonduri PHARE, fonduri de cofinanțare de la bugetul de stat și contribuția proprie a beneficiarilor, astfel:

- fondurile PHARE sunt asigurate de Comisia Europeană prin Fondul Național de Preaderare;

- fondurile de cofinanțare sunt asigurate de la bugetul de stat și din contribuția proprie;

- contribuția proprie este asigurată din bugetele locale sau alte surse ale beneficiarilor (în marea majoritatea a cazurilor valoarea contribuției beneficiarului nu depășește 15% din valoarea contractului).

Conform prevederilor Memorandum-urilor de Finanțare, cât și ale legislației române, cofinanțarea urmează aceleași reguli ca și fondurile PHARE, iar asigurarea acesteia este condiție impusă de Comisia Europeană pentru furnizarea fondurilor PHARE.

În condițiile în care cofinanțarea nu este asigurată, Comisia Europeană își rezervă dreptul de a reduce contribuția sa proporțional cu procentul de nerealizare a cofinanțării.

Totodată, o serie de beneficiari nu își onorează la timp și/sau în totalitate aceste obligații, lucru ce împiedică derularea în bune condiții a contractelor, producând întârzieri în implementare și solicitarea de pretenții financiare suplimentare din partea constructorilor.

Obiectivele ce se realizează cu finanțarea nerambursabilă din bugetul Comisiei Europene și din bugetul național, dar și din contribuția proprie a beneficiarilor, fac parte din strategia de dezvoltare regională a României, iar atingerea acestor obiective prin finalizarea proiectelor constituie un domeniu de interes public național cu implicații financiare majore.

Implicațiile neasigurării condițiilor fizice și financiare din partea beneficiarilor necesare derulării contractelor sunt:

- solicitarea unor pretenții financiare suplimentare din partea constructorilor, conform clauzelor FIDIC, regulament în baza căruia se derulează aceste contracte;
- chemarea Ministerului Integrării Europene, ca Autoritate Contractantă, în „Comisii de adjudecare a disputelor”;
- pierderea totală sau parțială a finanțării nerambursabile din partea Comisiei Europene;

- suportarea din bugetul de stat a sumelor necesare achitării Notelor de debit cu termene scadente imediate emise de Comisia Europeană sau a altor sume reprezentând cheltuieli ce apar în derularea contractelor.

Ministerul Integrării Europene a propus un cadru normativ care să reglementeze și totodată să preîntâmpine situațiile în care beneficiarii proiectelor de lucrări, nu își respectă obligațiile ce le revin, atât în cazul lucrărilor finanțate din programul PHARE componenta Coeziune Economică și Socială, cât și în cazul lucrărilor finanțate din programul PHARE – Cooperare Transfrontalieră.

Prin prezenta Ordonanță de urgență se urmărește de asemenea apărarea intereselor financiare ale Uniunii Europene în România, prin stabilirea unor obligații ale beneficiarilor, în vederea asigurării celerității și eficienței controalelor efectuate de către autoritatea contractantă, având în vedere faptul că marea majoritate a proiectelor cu impact financiar substanțial se vor finaliza în perioada imediat următoare.

În perspectiva semnării noilor Memorandumuri de finanțare între Comisia Europeană și Guvernul României, măsurile propuse de Ministerul Integrării Europene vor reduce riscul de neîndeplinire a obligațiilor asumate de către beneficiari și implicit suportarea din bugetul național a contravalorii notelor de debit emise de către Comisia Europeană.

Având în vedere:

- importanța majoră a realizării coeziunii economice și sociale în contextul politicii de dezvoltare regională a României, cât și întărirea cooperării transfrontaliere în perioada de preaderare;
- termenele scadente în perioada imediat următoare ale Memorandumurilor de finanțare semnate de Comisia Europeană și Guvernul României, aprobate în anii anteriori, în baza cărora au fost încheiate contracte de lucrări;
- existența premiselor de nerespectare a obligațiilor de către beneficiari în implemenetarea proiectelor, fapt ce va atrage pierderea totală sau parțială a finanțării nerambursabile din partea Comisiei Europene;

- semnarea noilor Memorandumuri de finanțare între Comisia Europeană și Guvernul României;
- reducerea riscului de neîndeplinire a obligațiilor asumate de către beneficiari și implicit suportarea din bugetul de stat a contravalorii notelor de debit emise de către Comisia Europeană;
- lipsa unui cadru normativ care să reglementeze obligațiile beneficiarilor contractelor de lucrări finanțate din fonduri PHARE Componenta Coeziune Economică și Socială și PHARE Cooperare Transfrontalieră,

a fost elaborat proiectul de Lege în vederea aprobării Ordonanței Guvernului privind stabilirea obligațiilor beneficiarilor contractelor de lucrări finanțate din fonduri PHARE Componenta Coeziune Economică și Socială și PHARE Cooperare Transfrontalieră, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU